

”Ajatukset lähtivät hienosti lentoon”

UusiX -tapahtuma johdatti yläkoululaisia uusiokäytön saloihin Alavudella.

Sarlotta Grönstrand

Ysiluokkalainen **Aatu Heimonen** hurauttaa ompelukoneella kaksi kangastilkkaa yhteen kuin vanha tekijä.

- Olen käyttänyt ompelukonetta viimeksi seiskaluokalla pari vuotta sitten. Tämä on itse asiassa aika kivaa, nuori mies kommentoi työn touhussa.

Heimosen sujuvasti käyttämä ompelukone löytyy alavutelaisen Textuuri -hankkeen toimitiloista, missä juhlistettiin Kestävän kehityksen viikkoa kaksipäiväisen UusiX -tapahtuman merkeissä.

Lähes kaikki Alavuden keskuksen ja Töysän yläkoulujen luokat vierailivat vuorollaan tapahtumassa, joka piti sisälleen erilaisia toiminnallisia tehtäväpisteitä.

Näitä olivat esimerkiksi poistotekstiilimateriaalien tunnistus, omien voimavarojen kartoittaminen sekä kierrätysaiheisen yritysideoinnin suunnittelu.

Heimosen suorittamassa ompelutehtävässä kyse oli poistotekstiilien hyödyntämisestä. Oppilaiden koristelemista ja yhteen ompelemista kankaanpaloista muodostui tilkku tilkulta näyttävä seinäteos.

- Kun kaikki koululaiset ovat tilkkunsa yhdistäneet, valmis työ asetetaan esille Textuurin tiloihin. Näin kaikki nuoret saavat oman käden jälkensä näkyviin, ompelijoi- ta opastanut ohjaaja **Henna Säynäjoki** kertoi.

Uusiokäyttö ja ekologisuus
UusiX -teemapäivät toteutet-

Textuurin vastaava ohjaaja Marianne Mäkelä ohjeisti koululaisia tekstiilimateriaalien tunnistustehtävässä.

tiin useiden alavutelaisten hankkeiden ja toimijoiden yhteistyönä.

Mukana olivat A-Pestin Textuuri-hankkeen lisäksi Kuudesta ry:n oma nuorisohanke Tulevaisuuden tEko- ja, Alavuden kehityksen Kipinä -yritysjärjestön -hanke sekä paikallinen etsivä nuorisotyö, Lakeuden Etappia edustaneet Alavuden ja Töysän 4H-yhdistykset sekä Alavuden kaupunki.

- Yritämme Alavudella ajaa paikallisten nuorten asiaa yhteistyötoiminnalla eri toimijoiden kanssa. Meillä nuorten kanssa toimivilla tahoilla on sellainen toimintakulttuuri, jossa uskomme yhteistyön voimaan ja leveisiin hartioihin, Kipinä -yritysjärjestön -hankkeen vetäjänä toimiva **Kristian Granat** kiittelee.

- Halusimme järjestää uudenlaisen tapahtuman, jossa nuoret pääsevät tutustumaan siihen, mitä tekstiileille tapahtuu niiden uusiokäytössä ja miten ne kierrätetään oikea-

oppisesti, Granat jatkaa. Tapahtuman yhteydessä nuoret pohtivat myös henkilökohtaisia arkivalintojaan, resurssiaan ja arvojaan kestävä kehityksen näkökulmasta.

- Kysymyskortteja läpikäymällä nuoret saivat miettiä, mikä kaikki heille on arjessa hyödyllistä ja mikä mahdollisesti haitallista. He saivat tuumailmailla päivittäisiä valintojaan ja sitä, mikä niissä tuottaa itselle iloa ja mihin omat rahkeet arjessa riittävät, etsivä nuorisotyöntekijä **Essi Ylä-Vannesluoma** selvitti suunnittelemaansa tehtävänantoa.

Yläkoululaiset **Reima Kurikka**, **Iipu Hemminki** ja **Aatu Heimonen** nostelivat vuorotellen kortteja ja pohtivat porukalla muun muassa menestyksen merkitystä.

- Tässä voi miettiä vaikka sitä, mitä menestys on. Pitäkö esimerkiksi jokaisen tavoitella koulussa hyviä numeroita vai riittääkö vähempikin, kaverukset analysoivat.

Yhdeksäsluokkalainen Aatu Heimonen pääsi perehtymään poistotekstiilien ompeluun Textuurin toimitiloissa ohjaaja Henna Säynäjoen kannustuksella. KUVAT: SARLOTTA GRÖNSTRAND

Paras yritysidea palkitaan
Koululaiset saivat myös laittaa luovuutensa valloilleen kehittämällä erilaisia kierrätysaiheisia yritystoimintaideoita.

Panokset olivat kovat, sillä tapahtuman parhaat ideat palkitaan myöhemmin Alavuden kaupungin toimesta.

Voittajien valinnassa mukana ovat muun muassa kaupunginjohtaja **Liisa Heinämäki** ja elinkeinojohtaja **Ulla Björn**.

Yrityspajaa Textuurissa ohjannut Kristian Granat kertoi nuorten heitelleen ilmaan jos jonkinlaisia suunnitelmia.

- Oppilaat ovat pätkäilleet esimerkiksi tilattavan kierrätämisen viemistä kaupunkilaisten koteihin. Myös elektronikan purkuun liittyvä yritys on saatu ajatuksen tasolla viereille. Yksi liikeidea oli eräänlainen kierrätystuotteiden Tinder, Granat myhäilee.

- Nuoret ovat hyvin omaaloitteisesti keksineet yrityksiä, enkä ole halunnutkaan heitä

ohjata liikaa. Pienellä herättelyllä ajatukset ovat lähteneet hienosti lentoon, hän kehuu.

Kierrätystietouden taso vaihtelee

Nuorten asennetta kiitteli myös kotitalouden valinnaiskurssin oppilaita Textuuriin tuonut kotitalouden ja terveystiedon opettaja **Anne-Mari Takala**.

- Toiminnallisuus on nuorille tosi hyvä juttu. He osallistuvat ja omaksuvat asioita kiittävän aktiivisesti, kun saavat lähestyä aihetta tekemisen kautta.

Takalan mukaan alavutelaisnuoret ovat yleisesti ottaen hyvin kartalla kierrättämisestä ja arjen ekoteoista.

- Tässä on kuitenkin isoja eroja. On oppilaita, joiden ko-

Arvio rakentamisen kustannuksista osoittaa noin 100 000 euron säästöä alkuperäiseen kustannusarvioon nähden. Tämä arkistokuva Kuortaneen lukiosta on ajalta ennen laajennusta.

Lukion laajennus kustansi arvioitua vähemmän

Kuortaneella lukion laajennushanke on edennyt niin, että loppukatselmus on pidetty, urakoitsijat ovat poistuneet työmaalta ja rakennustyöt on toteutettu suunnitelmien mukaisesti.

Kunnan mukaan hanke sujui suunniteltua paremmin, ja lisätöiden määrä oli vähäinen.

Arvio rakentamisen kustannuksista osoittaa noin 100 000 euron säästöä alkuperäiseen kustannusarvioon nähden, kun koko hankkeen investointeihin sisällytetty määrärahavaraus oli yhteensä 2,1 miljoonaa euroa.

Piha-alue halutaan vielä asfaltoida

Alkuperäisessä suunnitelmassa lukion itäpuolen uudet pysäköintialueet päätettiin toteuttaa murskepintaisina kustannusten hillitsemiseksi. Myös uusien oppilastilojen lisäsiiven piha-alue oli suunniteltu laattapintaiseksi.

Myöhemmissä tarkaste- luissa kuitenkin todettiin, ettei laattapinta ole kiinteistön hoidon kannalta tarkoituksenmukaisin ratkaisu ja että asfalttipäällysteen olisi sekä käytön että kustannusten näkökulmasta edullisempi.

Piha-alueella on tällä hetkellä useita rikkoutuneita asfalttiosuuksia, koska laajennuksen yhteydessä rakennukseen asennettiin uusia putkiverkostoja pihan poikki.

Lisäksi opettajainhuoneen laajennuksen yhteydessä toteutettu lisäpysäköintialue on edelleen murskepinnalla.

Piha-alueen käytön ja turvallisuuden parantamiseksi sekä kiinteistön ylläpidon helpottamiseksi esitetäänkin, että lukion piha-alueet, mukaan lukien pysäköintialueet ja vanhojen asfalttipintojen uusiminen, päällystetään as-

Reima Kurikka ja lipu Hemminki jättivät omat kädenjälkensä poistotekstiileistä leikattuihin kangastilkuihin, joista muodostuu yhteisöllinen seinäteos.

Koulukaverit Venla Mäkinen ja Loviisa Peltokangas kertoivat tykänneensä vierailustaan Textuurissa.

tona kierrätetään erittäin aktiivisesti ja toisissa kodeissa sitä ei tehdä ollenkaan. Nämä mallit siirtyvät nuorille, hän tietää.

Ekologisuutta ja energiansäästämistä opetellaan myös Takalan kotitaloustunneilla. Säästeliäisyys koulutunneilla on ollut osaksi pakon sanelemaa, sillä yläkoulun remontin takia ”köksää” on opetettu väistötiloissa.

- Olemme joutuneet miettimään kestäviä toimintatapoja muun muassa siinä, miten aiheuttaisimme mahdollisimman vähän tiskiä ja miten käyttäisimme uunia energiatehokkaasti jälkilämmötkin hyödyntäen. Toivon mukaan nämä käytännölliset opit pysyvät nuorten mielissä pitkään.

UusiX-tapahtuman järjestäjiä yhteiskuvassa. Takarivissä ohjaaja Henna Säynäjoki ja hankevetäjä Kristian Granat, keskellä vasemmalta Kuudesta ry:n hankekoordinaattori Sanni Rinne, Töysän 4H:n toiminnanjohtaja Katri Takala-Niemistö, nuorisotyöntekijä Essi Ylä-Vannesluoma ja Textuurin vastaava ohjaaja Marianne Mäkelä. Edessä Alavuden 4H:n toiminnanjohtaja Minna Kontolampi.

Digita tekee taajuusmuutostöitä Ähtärissä

faltilla. Osa tulevista asfaltoinneista sisältyy hankkeeseen ja ne tehdään joka tapauksessa, kunnasta kerrotaan. Nyt hyväksyttäväksi esitetävä asfaltointi koskee sellaisia osioita, joihin ei alun perin ole ajateltu toteuttaa asfaltointia ainakaan tässä vaiheessa. Työn kokonaiskustannusarvio on noin 80 000 euroa. Kuortaneen kunnanhallitus hyväksyi teknisen lautakunnan esityksen ja esittää sitä edelleen ensi maanantaina kokoontuvan kunnanvaltuuston päätettäväksi.

Langattomien viestintäverkkojen verkko-operaattori Digita tekee taajuusmuutoksia Ähtärin radio- ja tv-asemalla ensi keskiviikkona 8. lokakuuta. Työstä aiheutuu noin 30 minuutin katkos Digitan maanlaajuisen B-kanavanipun tv-lähetyksiin kello 10-15 välisenä aikana. Useita radio- ja tv-asemia koskevassa B-kanavanipussa lähetetään seuraavat kanavat: Yle TV 1 HD, Yle TV 2 HD, Yle Teema & Fem HD, MTV3 HD, Nelonen HD ja OnniTV HD. Digitan tiedotteen mukaan

tarkoituksena on ottaa käyttöön HD-siirtymän myötä vapautuneita, samalla asemalla aiemmin käytössä olleita, hyväksi havaittuja radiotaajuuksia. Muutostöiden vaikutusalueen voi katsoa Digitan nettisivuilta löytyvästä karttapalvelusta. Kuluttajapalvelu auttaa tarvittaessa Muutostöiden jälkeen antenni-tv-kotitalouksissa tulee tarvittaessa tehdä kanavahaku. Päivitetyt taajuudet löytyvät operaattorin verkkosivuilta.

Digita tiedottaa kanavisaan, kun muutostyöt ovat päättyneet ja kanavahaun voi tehdä. Useimmat vastaanottimet etsivät kanavat automaattisesti. Kuluttajan kannattaa kuitenkin tehdä kanavahaku, jos vastaanotossa on haasteita. Jotkin vanhemmista vastaanottimista saattavat vaatia tehdasasetusten palauttamisen ennen kanavahaun tekemistä. Digitan kuluttajapalvelun tekniset asiantuntijat auttavat antenni-tv-vastaanottoon liittyvissä kysymyksissä.

Kolme hakijaa etenee henkilöarviointiin

Alavuden kaupungin talousjohtajan rekrytoinnissa kolme hakijaa etenee henkilöarviointiin, kerrotaan kaupungin tiedotteessa. Haastattelut pidettiin viime viikolla. Viidestä haastattelusta kolme hakijaa etenee seuraavaksi henkilöarviointiin. He ovat tradenomi, talouspäälikkö **Katri Koti-**

la Espoosta, kauppatieteiden maisteri, tilintarkastaja **Jukka Malkki** Kuopiosta ja kauppatieteiden maisteri, senior manager **Anni Pihlaja-Kuhna** Seinäjoelta. Alavuden talousjohtajan haku aika päättyi syyskuun puolivälissä. Hakijoita virkaan oli yhteensä 11. Tavoitteena on, että kaupungin hallitus valitsee uuden talousjohtajan lokakuussa.

Savola työryhmän varapuheenjohtajaksi

Maakuntahallitus valitsi kokouksessaan Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmätyöryhmän puheenjohtajaksi **Janne Sankelon** ja varapuheenjohtajaksi **Mikko Savolan**. Työryhmän esittelijäksi nimettiin suunnittelujohtaja **Mari Pohjola** ja valmistelijaksi maakuntainsinööri **Jani Palomäki**.

Työryhmä kokoaa yhteen kuntien, viranomaisten ja elinkeinoelämän edustajia edistämään maakunnan liikennejärjestelmätyötä. Ryhmä käsittelee muun muassa väylähankkeita, liikenneturvallisuutta ja joukkoliikennettä. Sen toimikausi noudattaa kunnallisvaalikautta. Lisäksi ähtäriläinen Savola jatkaa jäsenenä Merenkurkun neuvoston hallituksessa kuluvan toimikauden loppuun. Hänet valittiin edustajaksi myös neuvoston seuraavalle toimikaudelle.

Merenkurkun neuvosto on pohjalaismaakuntien sekä Ruotsin Västerbottenin ja Västernorrlandin maakuntien yhteinen, rajat ylittävä yhteistyöfoorumi. Se kehittää aluetta muun muassa elinkeinoelämän, koulutuksen, tutkimuksen, matkailun ja liikenneyhteyksien osalta sekä vahvistaa sen näkyvyyttä kansallisesti ja Euroopan tasolla. Kuortanelainen **Juha Viitasaari** puolestaan valittiin jäseneksi Pohjanmaan alueelliseen riistaneuvostoon. Sen toimikausi kestää 31.7.2027 asti. Neuvosto toimii Suomen riistakeskuksen yhteydessä ja sen tehtävänä on sovittaa yhteen alueellisia näkökulmia metsästyksen ja riistatalouden kysymyksissä. Sen kokoonpanossa huomioidaan tasa-arvolain mukaisesti sekä naisten että miesten riittävä edustus.

Savola: ”Kanavien oltava kaikkien saavutettavissa”

Ähtäriläinen kansanedustaja **Mikko Savola** (kesk.) jätti viime perjantaina kirjallisen kysymyksen television kanavapakettien laajentamisesta ja näkyvyysalueiden turvaamisesta Ähtärin alueella. Langattomien viestintäverkkojen verkko-operaattori Digita on tiedottanut tekevänsä lokakuun alkupuolella taajuusmuutoksia Ähtärin radio- ja tv-asemalla. Muutosten tavoitteena on ottaa käyttöön HD-siirtymän myötä vapautuneita taajuuksia ja parantaa verkon kapasiteettia. Samalla muutokset nostavat esiin laajemman kysymyksen televisiopalveluiden tasa-arvoisesta saatavuudesta eri puolilla maata. Ähtärin lähettimen alueella on jo pitkään ollut haasteita kanavanippujen saatavuudessa, eikä kaikkia lupapäättöksissä mainittuja täytelähettimiä ole otettu käyttöön. - Esitin kirjallisen kysymyksen television näkyvyysalueiden laajentamisesta ja Yleisradion HD-kattavuudesta jo vuonna 2012, Savola kertoo tiedotteessa.

Tilanne ei ole Savolan mukaan olennaisesti parantunut. - Ylen HD-lähetykset ovat parantuneet, mutta kaupallisten kanavien saatavuus on yhä rajallinen Ähtärin ja sen lähialueiden kotitalouksissa. Lähimpänä olevien Lapuan, Soinin ja Virtain lähettimen toimittamien C- ja E-kanavanippujen saatavuutta rajoittavat edelleen katvealueet, joista suuri osa kuluttajista joutuu kärsimään. Ratkaisuna Savolan mukaan olisi lisätä myös Ähtärin lähettimen C- ja E-kanavaniput muiden lähettimien tapaan. - Mitä toimenpiteitä hallitus aikoo tehdä sen varmistamiseksi, että Ähtärin lähetimen kautta jaettavat kanavaniput laajennetaan siten, että alueen asukkaat saavat tasavertaisesti käyttöönsä sekä Yleisradion HD-palvelut että kaupalliset maksukanavat, Savola kysyy. Digitan taajuusmuutokset avaavat teknisen mahdollisuuden laajentaa kanavanippujen näkyvyysalueita, mutta lopullinen ratkaisu riippuu toimituksista ja valtion sääntelystä.